

Mô hình trồng hòe và đu đủ lấy hoa của HTX Thái Dương Xanh tại thôn Tịnh Xuyên, xã Hồng Minh (Hưng Hà).

Nông nghiệp “khoác áo mới”

Thay vì sản xuất nông nghiệp truyền thống, những năm gần đây huyện Hưng Hà khuyến khích các địa phương động viên nông dân mạnh dạn đưa giống cây trồng mới và ứng dụng khoa học kỹ thuật công nghệ cao vào sản xuất. Qua đó giúp nông dân bắt nhịp với nền nông nghiệp hiện đại từ cây trồng chủ lực.

Tích tụ ruộng đất phát triển cây trồng chủ lực

Để nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế trong sản xuất nông nghiệp, những năm qua, huyện Hưng Hà tạo điều kiện thuận lợi giúp các doanh nghiệp, cá nhân tích tụ ruộng đất phát triển sản xuất nông nghiệp nhằm từng bước chuyển dịch từ sản xuất nhỏ lẻ sang sản xuất tập trung, quy mô lớn, ứng dụng công nghệ cao.

Trước đây, sản xuất nông nghiệp của xã Hồng Minh chủ yếu là những cây trồng truyền thống như lạc, đỗ, ngô... với quy mô nhỏ, phân tán, năng suất, chất

lượng sản phẩm, hiệu quả kinh tế và hiệu quả sử dụng đất còn thấp, chưa tạo được bước đột phá theo hướng sản xuất hàng hóa để nâng cao giá trị trên đơn vị diện tích. Năm 2021, HTX Thái Dương Xanh đã mạnh dạn thuê đất với diện tích 50 mẫu của hàng chục hộ dân nơi đây để đưa cây được lựa chọn vào phát triển, trong đó có hàng nghìn gốc hòe, cây đu đủ lấy hoa, cây nghệ lấy củ. Ông Trần Văn Thân, Giám đốc HTX Thái Dương Xanh cho biết: Đây là mô hình nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, không chỉ mở ra hướng đi mới cho sản xuất nông nghiệp trên địa bàn mà còn tạo việc làm, thu nhập ổn định cho 40 lao

động tại địa phương. Tôi đã đầu tư hàng tỷ đồng thuê ruộng, mua giống, thuê công nhân, mua máy móc để thực hiện mô hình... Qua gần 3 năm canh tác, mỗi năm chúng tôi thu được 12 - 15 triệu đồng/sào với giá hòe khô đạt gần 200.000 đồng/kg, hoa đu đủ đực giá từ 90.000 - 100.000 đồng/kg...

Ông Đào Xuân Liêm, Phó Chủ tịch UBND xã Hồng Minh chia sẻ: Hồng Minh hiện có 160ha vùng đất bãi, thu hút 10 doanh nghiệp, cá nhân trong và ngoài xã tích tụ ruộng đất để đưa các cây trồng thị trường cần vào sản xuất tạo việc làm cho gần 1.000 lao động địa phương. Hiện nay,

chúng tôi khuyến khích các hộ chủ động thuê gom, tích tụ ruộng đất và nguồn vốn, mở rộng quy mô sản xuất; liên kết, tìm kiếm thị trường tiêu thụ sản phẩm cho nông dân; mời gọi các doanh nghiệp lớn, có uy tín đầu tư và vào địa bàn.

Năm bắt và phát huy lợi thế của vùng đất quê hương, khi đưa những giống cây trồng mới về với người dân, những năm gần đây xã Điệp Nông đã và đang phát huy hiệu quả tiềm năng của vùng đất chuyên màu. Những giống cây trồng mới, kỹ thuật canh tác mới đang dần hình thành nên một vùng sản xuất nông sản hàng hóa, tạo thương hiệu ở nơi nào có được. Anh Phạm

Văn Hùng ở thành phố Hải Dương đã mạnh dạn thuê 10ha đất bãi của người dân để đầu tư trồng cà rốt. Qua 5 năm triển khai, đến nay mô hình của anh mang lại thu nhập cao và tạo việc làm cho trên 30 lao động địa phương với thu nhập từ 4 - 5 triệu đồng/người/tháng. Anh Hùng chia sẻ: Tính ra mỗi sào tôi thu lãi 4 - 5 triệu đồng. So với trồng lúa thì cà rốt mang lại hiệu quả cao gấp 2 - 3 lần. Tôi cũng mạnh dạn đầu tư máy làm đất, máy gieo hạt, hệ thống tưới nên giảm được ngày công, giống, phân bón, nguồn thu nhập cao và ổn định hơn, đặc biệt trồng đến đâu được thương lái đến tận ruộng thu mua đến đó.

Thay đổi tư duy làm nông nghiệp

Về Hưng Hà, chúng tôi được chứng kiến nhiều mô hình nông nghiệp công nghệ cao mang lại hiệu quả kinh tế lớn. Điển hình như mô hình trồng dưa trong nhà lưới của chị Trần Thị Xuân, xã Tân Lễ. Từ 430m² ban đầu, đến nay diện tích trồng dưa của chị tăng lên 7.000m² với 3 nhà lưới hiện đại, áp dụng hệ thống tưới nhỏ giọt công nghệ Israel. Đây là hệ thống tưới nước tự động, phân bón được hòa sẵn trong nước giúp giảm chi phí nhân công. Điều đặc biệt là chị không xuống giống dưa cùng một lúc mà sử dụng phương pháp trồng gối vụ. Bởi vậy mà trang trại luôn có sản phẩm cung cấp cho thị trường. Trung bình mỗi năm chị Xuân thu về gần 40 tấn quả với giá bán khoảng 35.000 đồng/kg. Sau khi trừ chi phí, chị thu lợi nhuận trên 500 triệu đồng.

Khởi nghiệp từ một cây trồng hoàn toàn mới với cách làm rất khác biệt trên vùng đất bãi, chị Xuân đã mở ra hướng đi mới trong phát triển nông nghiệp ở địa phương. Chị tâm sự: Năm 2016, tôi bắt đầu khởi nghiệp trồng dưa lưới công nghệ cao, lúc đó ở miền Bắc có rất ít mô hình triển khai. Tôi thấy đây là cơ hội lớn nên đã quyết định đầu tư. Vụ đầu tiên thất bại nhưng cũng từ thất bại đó đã giúp tôi có kinh nghiệm sản xuất ở những vụ sau. Đầu tư nông nghiệp công nghệ cao chi phí ban đầu rất lớn nhưng mang lại hiệu quả kinh tế rất cao.

Hiện nay, toàn huyện Hưng Hà chuyển đổi được 152,7ha đất trồng lúa sang trồng các cây lâu năm và cây rau màu hàng năm; 850ha trồng cây ăn quả. Với lợi thế đất đai màu mỡ, các địa phương đã có nhiều cách làm hiệu quả, khai thác được tiềm năng sẵn có của đất để quy hoạch phát triển sản xuất theo

hướng hàng hóa như: mô hình trồng sen của HTX Sen Văn Đài, xã Chí Hòa; dưa lưới xã Tiến Đức; khoai lang vụ xuân ở Tây Đô, ngõ nếp xã Tân Lễ, cà rốt Điệp Nông, cam xã Hòa Tiến, ngưu tất xã Thống Nhất... từ đó nâng cao hiệu quả sử dụng đất, làm giàu cho người dân.

Ông Phạm Văn Bình, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Hiện nay Hưng Hà đẩy mạnh phát triển 7 vùng sản xuất tập trung, đồng thời ban hành cơ chế hỗ trợ trên 17 tỷ đồng cho 5 vùng sản xuất gồm: dưa, bí xã Duyên Hải và Dân Chủ; ngưu tất xã Thống Nhất; cây ăn quả xã Cộng Hòa; cà rốt, ngô ngọt, lạc xã Điệp Nông; hỗ trợ giống cho 2 vùng sản xuất trồng cây dược liệu và 62ha lúa chất lượng cao tại xã Chí Hòa. Để việc chuyển đổi đem lại hiệu quả cao, chúng tôi đã sát cánh cùng các địa phương tiến hành rà soát lại quỹ đất, quy hoạch

các vùng, tiểu vùng sản xuất, hướng đến sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, cánh đồng lớn, vùng sản xuất nguyên liệu phục vụ chế biến, xuất khẩu. Hỗ trợ các đơn vị, địa phương xây dựng các mô hình sản xuất điểm gắn với chuyển giao kỹ thuật cho nông dân và tăng cường tuyên truyền, vận động nông dân tích cực chuyển đổi cơ cấu giống cây trồng, nâng cao hiệu quả sử dụng đất; tăng cường đầu tư thâm canh, luân canh; vận động nông dân chuyển đổi các vùng trồng lúa kém hiệu quả sang trồng các loại cây có giá trị kinh tế cao theo hướng sản xuất hàng hóa như dưa lê, dưa hấu, cà chua, thanh long, rau màu. Thực tế đã chứng minh đổi mới tư duy, mạnh dạn chuyển đổi, tích tụ ruộng đất là hướng đi đúng, đúng để nông dân bắt kịp sản xuất nông nghiệp thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn.

THANH THỦY

Cây trồng chủ lực ngô ngọt mang lại hiệu quả kinh tế cao cho người dân Hưng Hà.

Mô hình hiệu quả từ chương trình khuyến công

Dây chuyền sản xuất vành xe máy, xe đạp của Công ty Cổ phần Cơ khí Thiên Văn.

Nhờ nguồn vốn hỗ trợ từ chương trình khuyến công địa phương và khuyến công quốc gia, Công ty Cổ phần Cơ khí Thiên Văn (thị trấn Diêm Điền, huyện Thái Thụy) đã mạnh dạn đầu tư dây chuyền sản xuất vành xe máy, xe đạp công nghệ tiên tiến. Hiệu quả mang lại cho doanh nghiệp ngoài tăng sản lượng, doanh thu còn cải thiện điều kiện làm việc cho người lao động.

Đưa chúng tôi đi thăm nhà xưởng sản xuất, ông Ngô Quang Văn, Giám đốc Công ty Cổ phần Cơ khí Thiên Văn tự hào giới thiệu về hệ thống dây chuyền sản xuất vành xe máy, xe đạp công nghệ tự động hóa tiên tiến nhất hiện nay. Dây chuyền có công suất sản xuất 50.000 sản phẩm/năm mới được đầu tư với trị giá hơn 2,5 tỷ đồng. Kinh phí đầu tư được Trung tâm Khuyến công - Tư vấn phát triển công nghiệp (Sở Công Thương) hỗ trợ 600 triệu đồng từ nguồn vốn khuyến công địa phương và khuyến

công quốc gia. Việc đưa dây chuyền hiện đại vào sản xuất giúp doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh hiệu quả hơn.

Ông Văn chia sẻ: Đầu tư thành công dây chuyền công nghệ mới, chúng tôi không còn lo việc đào tạo tay nghề, tuyển dụng lao động trong bối cảnh khó khăn như hiện nay vì phần lớn các công đoạn sản xuất đòi hỏi kỹ thuật và độ chính xác cao đều do máy móc thực hiện. Hai nửa là chất lượng sản phẩm làm ra cao, đồng đều, tiết kiệm được nguyên liệu, chi phí sản xuất thấp hơn so với công nghệ, máy móc cũ nên khi đưa ra thị trường, sản phẩm có sức cạnh tranh tốt và được khách hàng chấp nhận. Đặc biệt, có máy móc hiện đại hỗ trợ sản xuất, năng suất lao động tăng cao và đời sống công nhân cũng được cải thiện từ môi trường làm việc tốt hơn, thu nhập tăng từ 200.000 đồng lên 350.000 đồng/người/ngày.

Nhìn nhà xưởng được sắp xếp gọn gàng, sạch sẽ, máy móc được bố trí làm việc liên hoàn khoa học, công nhân tập trung làm việc, ai cũng cảm nhận sự chuyên nghiệp trong tổ chức sản xuất của Công ty Cổ phần Cơ khí Thiên Văn. Mừng hơn là người lao động làm việc với tinh thần vui vẻ. Ông Đỗ Văn Thuý, công nhân phân xưởng chế tạo và lắp ráp cho biết: Từ khi có dây chuyền sản xuất mới, công việc của công nhân không vất vả như trước vì có máy móc hỗ trợ, chúng tôi chủ yếu vận hành, điều chỉnh máy móc; năng suất lao động cao và thu nhập cũng tăng lên. Bản thân tôi thấy chính sách đãi ngộ tốt và điều kiện môi trường làm việc như hiện nay, tôi cũng như các anh em công nhân khác yên tâm gắn bó lâu dài với Công ty.

Máy móc, công nghệ sản xuất hiện đại đã tạo sức cạnh tranh cho sản phẩm của doanh nghiệp.

KHẮC ĐUẤN

Sản xuất theo chuỗi khép kín

Liên kết với các tàu khai thác hải sản hình thành chuỗi khép kín từ khai thác, chế biến, tiêu thụ là lựa chọn khởi nghiệp của anh Phạm Văn Đông, xã Nam Thịnh (Tiền Hải). Cách làm này không chỉ mang lại thu nhập ổn định cho gia đình anh và nhiều lao động khác mà còn hình thành những sản phẩm mang thương hiệu vùng biển.

Huyện Tiền Hải hiện có hơn 500 tàu đánh bắt hải sản, trong đó hơn 140 tàu khai thác trung và xa bờ, sản lượng khai thác đạt gần 23.000 tấn/năm. Nhận thấy lợi thế của địa phương, anh Đông đã liên kết với các chủ tàu thu mua hải sản cung cấp cho nhà hàng và người dân trong huyện. Tuy nhiên, do bán sản phẩm tươi chưa qua chế biến nên hiệu quả kinh tế không cao, lại bị động trong tiêu thụ. Năm 2015, anh đầu tư nhà xưởng, máy móc, kho lạnh để chế biến, bảo quản, đóng gói thành các sản phẩm tiện lợi phục vụ nhu cầu của khách hàng. Trang thiết bị phục vụ sản xuất, chế biến cơ bản được đầu tư đồng bộ theo hướng liên hoàn từ khâu bảo quản - sơ chế - chế biến - đóng gói thành phẩm, một số thiết bị được đầu tư theo công nghệ hiện đại, quy hoạch riêng biệt các khu vực: kho nguyên liệu, kho sơ chế, chế biến và kho thành phẩm. Anh Đông chia sẻ: Lợi thế của chúng tôi là cơ sở nằm gần cảng cá Cửa Lân, thuận lợi cho việc thu mua, vận chuyển và bảo quản hải sản để giữ được độ tươi ngon nhất. Hiện tại tôi liên kết với khoảng 10 tàu cá, tiêu thụ từ 5 - 10 tấn hải sản/tàu/tháng. Với 7 - 10 lao động làm việc trực tiếp tại xưởng, sản phẩm khai thác về được công nhân khảm tương phân loại, sơ chế. Một phần hải sản được bán tươi theo đặt hàng của các công ty, doanh nghiệp, còn lại được sơ chế biến. Do được chế biến và bảo quản trong thời gian ngắn

nên bảo đảm độ tươi ngon cũng như vệ sinh, an toàn thực phẩm, được thị trường và khách hàng đánh giá cao.

Với đa dạng sản phẩm như chả cá, chả tôm, tép sấy khô, hải sản đông lạnh (đã qua sơ chế)... mỗi tháng cơ sở của anh Đông cung cấp ra thị trường 4 - 5 tấn thành phẩm. Trong đó, 4 sản phẩm: chả cá song, chả tôm, nôm tôm biển, tép sấy đã được công nhận và xếp hạng sản phẩm OCOP 3 sao cấp tỉnh năm 2022.

Hình thành chuỗi khép kín từ khai thác - thu mua - bảo quản - chế biến bảo đảm tiêu chuẩn an toàn thực phẩm đã mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn 40 - 50% so với tiêu thụ tươi. Anh Đông cho biết: Sản phẩm sản xuất để cao chỉ tiêu chất lượng, an toàn

thực phẩm. Ngay ở khâu khai thác, chúng tôi đã ký cam kết với các chủ tàu không sử dụng hóa chất cấm trong bảo quản hải sản, đồng thời trong quá trình chế biến không sử dụng phụ gia cấm sử dụng. Nhân lực sản phẩm bảo đảm theo quy định, có mã vạch, tem truy xuất nguồn gốc... Nhờ đó đã tạo được thông tin minh bạch giữa cơ sở sản xuất với người tiêu dùng. Cơ sở luôn được cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện an toàn thực phẩm trong sản xuất, chế biến sản phẩm có nguồn gốc từ thủy sản.

Là một trong những lao động tại cơ sở, bà Nguyễn Thị Lan, xã Nam Thịnh cho biết: Cơ sở luôn chú trọng khâu vệ sinh, an toàn thực phẩm nên khi làm việc tại

đây tôi cũng như những lao động khác được anh Đông tập huấn, đào tạo kiến thức về an toàn thực phẩm, công nghệ chế biến thủy sản. Chúng tôi rất phấn khởi khi làm việc tại đây bởi công việc không quá nặng nhọc, lại có thu nhập ổn định 250.000 đồng/ngày.

Khai thác, chế biến hải sản đã trở thành nghề truyền thống của người dân các huyện ven biển. Tuy nhiên, vẫn chưa có nhiều sản phẩm chế biến sâu, chưa xây dựng được thương hiệu được đông đảo người tiêu dùng biết đến. Việc khuyến khích hỗ trợ những mô hình sản xuất khép kín là cần thiết để nâng cao giá trị sản phẩm, góp phần đưa ngành thủy sản phát triển bền vững.

LƯU NGÂN

Sản xuất theo chuỗi khép kín giúp anh Đông (người bên trái) nâng cao hiệu quả kinh tế 40 - 50%.